

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci v Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jana Dvořáka a soudců JUDr. Petry Venclové, Ph.D., a JUDr. Aleše Korejtky ve věci

žalobce: J. L.
bytem Ch.
zastoupen advokátem JUDr. Jakubem Hlínou
sídlem Plaská 614/10, 150 00 Praha 5

proti
žalovanému: Odvolací finanční ředitelství
sídlem Masarykova 427/31, 602 00 Brno,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2019, č. j. 12007/19/5100-41457-712276,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce požádal o povolení posečkání úhrady daně dle § 156 odst. 1 písm. a), b), c) a d) zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu (dále též „daňový řád“). Konkrétně žádal o posečkání úhrady daně z příjmů fyzických osob a příslušenství za zdaňovací období let 2014, 2015 a 2016.

2. Rozhodnutím Finančního úřadu pro Pardubický kraj (dále též „správce daně“) ze dne 2. 8. 2018, č. j. 1428994/18/2804-50521-609654, ve spojení s rozhodnutím žalovaného ze dne 21. 3. 2019, č. j. 12007/19/5100-41457-712276, byla jeho žádost zamítnuta, neboť bylo zjištěno, že žalobce (a členové jeho domácnosti) disponují značnými finančními prostředky, které je možné použít na úhradu předmětného daňového nedoplatku, a rozsáhlým movitým a nemovitým majetkem, který lze zpeněžit, event. využít k získání úvěru (např. jako zástavu), a tudíž zde nejsou žádné skutečné ekonomické překážky, které by žalobci bránily úhradu daně provést.
3. Konkrétně orgány finanční správy např. konstatovaly, že průměrné měsíční výdaje související se zajištěním chodu podnikatelské činnosti žalobce činí 150 964 Kč, průměrné měsíční výdaje žalobcovy domácnosti činí 69 603 Kč, žalobce dosahuje průměrného měsíčního příjmu z podnikatelské činnosti ve výši 250 000 Kč, přičemž celkové příjmy domácnosti žalobce činí průměrně částku 270 029 Kč (tyto příjmy jsou tvořeny příjmy z podnikatelské činnosti žalobce a příjmy z pronájmu nemovitých věcí ve vlastnictví žalobce a jeho manželky).
4. Dále bylo orgány finanční správy zjištěno, že žalobce
 - vlastní se svou manželkou v režimu společného jmění manželů nemovité věci (spoluvlastnický podíl ½) zapsané na LV č. X pro k. ú. Ch. (rodinný dům se zahradou a garáž), které jsou (částečně) pronajímány, přičemž žalobce má z pronájmu měsíční příjem 11 951 Kč,
 - vlastní se svou manželkou v režimu společného jmění manželů nemovité věci zapsané na LV č. X pro k. ú. Ch. (st. p. č. X s rodinným domem čp. X, p. p. č. X), přičemž tyto nemovitosti jsou zatíženy zástavním právem smluvním ve prospěch W. k zajištění hypotečního úvěru žalobce ve výši 300 000 Kč,
 - vlastní nemovitosti zapsané na LV č. X v k. ú. M. (pozemky - využitelné pro výstavbu - evidované v katastru nemovitostí jako p. p. č. X a p. p. č. X v k. ú. M.),
 - manželka žalobce L. L. je vlastníkem nemovité věci zapsané na LV č. X v k. ú. Ch. (bytová jednotka v bytovém domě), která je pronajímána, přičemž domácnost žalobce má z pronájmu měsíční příjem 9 078 Kč,
 - vlastní vozidlo tovární značky B., RZ X, a vozidlo tovární značky B., RZ X,
 - je vlastníkem fotovoltaické elektrárny s pořizovací hodnotou 279 998,52 Kč a klimatizace s pořizovací hodnotou 56 226 Kč,
 - ke dni 25. 6. 2018 disponoval finančními prostředky na bankovním účtu č. X ve výši 149 278,30 Kč, na bankovním účtu č. X ve výši 532 041,72 Kč, na bankovním účtu č. X ve výši 3 386,51 EUR (přičemž z tohoto účtu byla ve prospěch účtu č. X dne 29. 6. 2018 odepsána částka 23 000 EUR, aniž by byl účel této transakce orgánům finanční správy objasněn – viz bod 32 odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí), na bankovním účtu č. X ve výši 11 520,05 Kč a na bankovním účtu č. X (ke dni 17. 7. 2018) ve výši 48 750,36 Kč; celkové finanční prostředky na bankovních účtech žalobce ke dni 13. 7. 2018 (resp. na bankovním účtu č. X podle stavu ke dni 17. 7. 2018) činily 1 286 306,88 Kč a 15 865,38 EUR,

- má na svém osobním účtu penzijního připojištění dle smlouvy č. X finanční prostředky ve výši 68 237,27 Kč (stav účtu investičního životního pojištění nebyl doložen),
 - manželka žalobce má na osobním účtu penzijního připojištění dle smlouvy č. X finanční prostředky ve výši 55 263,24 Kč,
 - zůstatek na účtu stavebního spoření dcery žalobce X (dle smlouvy č. X) činil ke dni 31. 12. 2017, 388 609,82 Kč,
 - zůstatek na účtu stavebního spoření dcery žalobce X (dle smlouvy č. X) činil ke dni 31. 12. 2017, 231 983,72 Kč,
 - zůstatek na účtu stavebního spoření dcery žalobce X dle smlouvy č. X činil ke dni 31. 12. 2017, 211 520,83 Kč,
5. Byť žalobce již ve dnech 16. 7. 2018 a 9. 8. 2018, tedy ještě před podáním odvolání proti rozhodnutí správce daně, uhradil nedoplatek na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2014, 2015 a 2016 bez příslušenství v celkové výši 1 271 897 Kč, podal proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 3. 2019, č. j. 12007/19/5100-41457-712276 (které tvoří společně s rozhodnutím správce daně ze dne 2. 8. 2018, č. j. 1428994/18/2804-50521-609654, materiálně jeden celek), žalobu dle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“), v níž nejprve seznámil soud se svým náhledem na institut posečkání „[H]lavním benefitem posečkání daně, potažmo rozložení její úhrady do splátek pro daňový subjekt je, že tento má možnost uhradit svůj závazek vůči správci daně postupně tak, aby nedošlo k zásadnímu jednorázovému zásahu do jeho majetkové sféry“ a dále uvedl, že „nepopírá a v průběhu řízení nikdy nepopíral, že by nedisponoval finančními prostředky, které, když by byly v plné výši vydány, by postačovaly na (alespoň většinovou) úhradu daňového nedoplatku“, resp. že „nezpochybňuje, že v době podání žádosti disponoval majetkem, jehož absolutní výše převyšovala jeho daňové nedoplatky“, nicméně se domnívá, že „rozhodující je poměr výše likvidních finančních prostředků k výši daňového nedoplatku, a nikoliv absolutní hodnota veškerého majetku daňového subjektu“. Jeho „likvidní finanční prostředky nedosahovaly výše jeho aktuálních daňových nedoplatků a okamžitou úhradou daňového nedoplatku by bylo ohroženo bezproblémové zachování jeho dosavadní podnikatelské činnosti a odvozeně od toho příjmy jeho a na něj výživou odkázaných rodinných příslušníků“, a proto žalobce splňoval podmínky pro povolení „posečkání daně dle § 156 odst. 1 písm. a), b) a d) daňového řádu“. Žalobce je přesvědčen, že v jeho případě „nebylo nezbytné bezpodmínečně trvat na provedení okamžité úhrady daňového nedoplatku v plné výši“ a že „žalobce je de facto správcem daně potrestán za jeho pozitivní hospodářskou bilanci a za jeho proaktivní přístup“. Podle žalobce orgány finanční správy měly přihlédnout k tomu, že „daňový nedoplatek vznikl na základě dobrovolně podaného daňového přiznání“, že žalobce „po dobu celého řízení poskytoval nezbytnou součinnost“ a že „by byl schopen splátky řádně splácet a poskytl za účelem splnění této povinnosti zástavní právo k nemovitému majetku“. Žalobce se domnívá, že orgány finanční správy „svými úvahami zcela vyloučily možnost využití institutu posečkání“, neboť „v případě nemajetných osob by nemohlo být povoleno posečkání s odkazem na riziko nedobytnosti daně a v případě osob majetných s odkazem na nesplnění podmínek posečkání dle § 156 daňového řádu“.
6. Žalobce dále žalovanému vytknul, že orgány finanční správy sice žalobci naznačily, že může využít svůj nemovitý majetek k úhradě dluhu, avšak současně správce daně zřízením

zástavního práva k nemovitostem zapsaným na LV č. X pro k. ú. Ch. „*vyloučil jakoukoliv možnost žalobce s tímto nemovitým majetkem disponovat*“ (např. jej zpeněžit či použít jako zástavu). Tuto skutečnost dle žalobce žalovaný „*žádným způsobem nerefletoval*“. Pokud by navíc žalobce začal prodávat svůj nemovitý majetek, mohl by prvostupňový správce daně přistoupit k vydání zajišťovacího příkazu.

7. Ze všech výše uvedených důvodů by dle žalobce mělo být žalobou napadené rozhodnutí zrušeno a věc by měla být vrácena žalovanému k dalšímu řízení.
8. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na závěrech obsažených v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí, které je dle jeho názoru věcně správné a zákonné, a navrhl žalobu jako nedůvodnou zamítnout.
9. Soud na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první s. ř. s.), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle § 51 odst. 1 s. ř. s.
10. Předně soud zdůrazňuje, že rozsah přezkumu žalobou napadeného správního rozhodnutí je ve správním soudnictví vymezen žalobními body (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). Obsah a kvalita žaloby tedy předurčuje podobu rozhodnutí soudu, protože míra podrobnosti odezvy správního soudu je závislá na tom, jak detailně své námitky žalobce v žalobě formuluje. Omezí-li se žalobce na pouhá obecná konstatování, nemůže na ně správní soud reagovat jinak než srovnatelně obecně [srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“; rozhodnutí správních soudů jsou dostupná z: <http://www.nssoud.cz>) ze dne 28. 9. 2018, č. j. 8 Afs 170/2018-36, bod 20]. Soud totiž za žalobce nesmí spekulativně domýšlet další argumenty či vybírat z reality skutečnosti, které žalobu podporují. Jinak by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by funkci žalobcova advokáta (srov. např. rozsudek NSS ze dne 9. 7. 2019, č. j. 7 Afs 161/2018-28, bod 16). Žalovaný na 15 stranách podrobně odůvodnil své závěry. Proti zevrubné a podrobné argumentaci žalovaného žalobce v žalobě postavil v zásadě obecné námitky, které nebyly provázány se zcela konkrétními skutkovými a právními závěry orgánů finanční správy obsaženými v odůvodnění jejich rozhodnutí, event. pouze negovaly závěry orgánů finanční správy, ačkoliv je známo, že za žalobní (či kasační) námitku nelze dle NSS „*rozhodně považovat pouhé negace pečlivě odůvodněných závěrů*“ správních orgánů (srov. např. rozsudek NSS ze dne 13. 2. 2019, č. j. 5 Afs 126/2017-43, bod 50). Soud se proto k obecným námitkám žalobce vyjádří taktéž pouze obecně (srov. např. rozsudky NSS ze dne 18. 7. 2013, č. j. 9 Afs 35/2012-42, či ze dne 23. 11. 2015, č. j. 6 As 191/2015-41, bod 11). Současně platí, že pokud žaloba neobsahuje dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vedoucí ke zpochybnění závěrů správních orgánů, nemusí správní soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, které již přesvědčivě vyslovily správní orgány (podobně srov. např. rozsudky NSS ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013-128, a ze dne 4. 3. 2015, č. j. 6 As 72/2014-88), a proto bude soud na přesvědčivé závěry orgánů finanční správy odkazovat.

11. Podle § 156 odst. 1 daňového řádu na žádost daňového subjektu nebo z moci úřední může správce daně povolit posečkání úhrady daně, popřípadě rozložení její úhrady na splátky (dále jen „posečkání“),
- a) pokud by neprodlená úhrada znamenala pro daňový subjekt vážnou újmu,
 - b) pokud by byla ohrožena výživa daňového subjektu nebo osob na jeho výživu odkázaných,
 - c) pokud by neprodlená úhrada vedla k zániku podnikání daňového subjektu, přičemž výnos z ukončení podnikání by byl pravděpodobně nižší než jím vytvořená daň v příštím zdaňovacím období,
 - d) není-li možné vybrat daň od daňového subjektu najednou, nebo
 - e) při důvodném očekávání částečného nebo úplného zániku povinnosti uhradit daň.
12. Institut posečkání je beneficiem ze strany státu, které je poskytováno v případě splnění stanovených podmínek. Posečkat s úhradou daně lze z důvodů taxativně stanovených jen tehdy, nemůže-li být úhrada daně provedena; pokud správce daně v době podané žádosti neeviduje na konkretizovaných daních žádné nedoplatky, neboť tyto daně byly již zcela uhrazeny, pozbývá významu vést řízení o žádosti, která se domáhá posečkání s úhradou daně (srov. např. rozsudek NSS ze dne 3. 7. 2013, č. j. 1 Afs 15/2013-34). Účelem institutu posečkání tedy není eliminovat jakékoliv negativní dopady úhrady daňových povinností do sociální a ekonomické sféry daňového subjektu, neboť plnění zákonných povinností při placení daní vždy představuje určitý zákonem aprobovaný zásah do majetkové sféry daňového subjektu, ale pouze negativní dopady zákonodárcem výslovně zmíněné (výčet je taxativní). Nejedná se tedy o jakýsi úvěr ze státního rozpočtu, který bez dalšího umožní i subjektům disponujícím dostatečným majetkem k neprodlené úhradě daně „komfortní“ placení daně ve splátkách.
13. Současně platí, že správce daně je při rozhodování o žádosti o posečkání vázán návrhem daňového subjektu. Ten je tedy povinen tvrdit ve své žádosti relevantní důvody pro posečkání a současně ke svým tvrzením předložit důkazní prostředky. Daňový subjekt nese riziko, že pokud nedoloží svá tvrzení uvedená v žádosti, správce daně jeho žádost zamítne (srov. např. rozsudky NSS ze 4. 2. 2015, č. j. 3 Afs 74/2014-29, či ze dne 30. 9. 2020, č. j. 5 Afs 155/2019-40, bod 16). Po orgánech finanční správy tedy nelze požadovat, aby vyhledaly nijak neoznačené důkazy v daňovém spise a podřadily je k jednotlivým tvrzením daňového subjektu. Ani v případě rozhodování o posečkání *ex offio* není na žalovaném, aby důvody a důkazy sám vyhledával; půjde především o případy, kdy by existence důvodů pro posečkání byla z okolností případu naprosto zřejmá (např. rozsudek NSS ze dne 12. 8. 2015, č. j. 3 Afs 94/2015-62).
14. Jak již bylo akcentováno pod bodem 12, posečkat s úhradou daně lze z důvodů taxativně stanovených jen tehdy, nemůže-li být úhrada daně provedena. V daném případě však žalobce v žalobě připustil, že „že v době podání žádosti disponoval majetkem, jehož absolutní výše převyšovala jeho daňové nedoplatky“, vyjádřil však přesvědčení, že „rozhodující je poměr výše likvidních finančních prostředků k výši daňového nedoplatku a nikoliv absolutní hodnota veškerého majetku daňového subjektu“ (bod 18 žaloby). Tento názor však již správní soudy v minulosti opakovaně odmítly (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 14. 2. 2017, č. j. 29 Af 14/2015-49, či rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 12. 10. 2017, č.

j. 22 Af 115/2016-26). Aby bylo možno žádosti o posečkání vyhovět, musí daňový subjekt prokázat, že daňový subjekt nejen nemá dostatek volných finančních prostředků, ale rovněž, že není možné, aby si takové prostředky opatřil. Nemožnost úhrady daně najednou nelze zaměňovat s pouhým nedostatkem peněz v hotovosti či na účtech. Jedná se o situace, kdy daňový subjekt není schopen dlužnou částku obstarat ani zpeněžením majetku, úvěrem apod. Ostatně dokladem toho, že bylo v ekonomických možnostech žalobce daň uhradit (a že jeho žádost nebyla důvodná), je to, že žalobce dne 16. 7. 2018 uhradil nedoplatek na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2014 bez příslušenství ve výši 684 108 Kč a dne 9. 8. 2018 (tedy ještě před podáním odvolání proti rozhodnutí správce daně) uhradil nedoplatek na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2015 a 2016 bez příslušenství ve výši 587 789 Kč (čímž došlo k uhrazení celé výše předmětného nedoplatku, který byl předmětem žádosti o posečkání), přičemž v důsledku této úhrady zjevně nedošlo k žádnému z následků uvedených v § 156 odst. 1 písm. a), b) a d) daňového řádu (žalobce ostatně nic takového v řízení před soudem netvrdil). Přitom právě § 156 odst. 1 písm. a), b) a d) daňového řádu se žalobce ve své žádosti i v žalobě opakovaně dovolával. Již tyto skutečnosti by byly dostatečným důvodem pro zamítnutí žaloby.

15. Na tomto místě soud znovu zdůrazňuje, že účelem institutu posečkání není eliminovat jakékoliv negativní dopady spojené s plněním daňových povinností do sociální a ekonomické sféry daňového subjektu. Žádosti daňového subjektu o posečkání úhrady daně (popřípadě o rozložení její úhrady na splátky) tedy může být vyhověno pouze tehdy, pokud daňový subjekt prokáže naplnění některého ze zákonných důvodů pro povolení posečkání uvedených v § 156 odst. 1 písm. a) až e) daňového řádu, přičemž vždy je nutno pečlivě posoudit okolnosti konkrétního případu (a proto postrádá smysl zabývat se hypotetickými „modelovými“ příklady zmíněnými žalobcem pod bodem 21 žaloby). Teprve pak by bylo možno zohlednit další žalobcem uváděné skutečnosti (součinnost žalobce, vznik nedoplatku na základě dobrovolně podaného daňového přiznání, schopnost hradit splátky apod.).
16. V nyní posuzovaném případě se orgány finanční správy podrobně zabývaly žalobcem tvrzenými důvody pro povolení posečkání (viz zejména body 38 až 44 odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí), přičemž dospěly k závěru, že nebylo prokázáno naplnění žádného z žalobcem tvrzených zákonných důvodů pro povolení posečkání dle § 156 odst. 1 písm. a), b), a d) daňového řádu, a tudíž žádosti žalobce nemohlo být vyhověno. S tímto závěrem se soud ztotožňuje, na zevrubné odůvodnění správních orgánů odkazuje a pouze stručně opakuje, že žalobce sice tvrdil, že by neprodlená úhrada pro něj moha znamenat vážnou újmu [§ 156 odst. 1 písm. a) daňového řádu], která by spočívala ve ztrátě „*hlavního zákazníka*“, obchodní společnosti L. (viz bod 29 jeho žádosti o posečkání ze dne 5. 7. 2018), neobjasnil však, jak souvisí neprodlená úhrada dlužné daně s přízní tohoto „*hlavního zákazníka*“ žalobce, již vůbec pak svá tvrzení ničím neprokázal, byť ho v řízení, z něhož vzešlo žalobou napadené rozhodnutí, tížilo břemeno tvrzení a břemeno důkazní (viz bod 13 tohoto rozsudku). Navíc za situace, kdy žalobce v červenci 2018 měl na svých bankovních účtech finanční prostředky ve výši 1 286 306,88 Kč a 15 865,38 EUR (tedy finanční prostředky významně převyšující výši nedoplatku, který byl předmětem žádosti o posečkání) a vlastní movitý a nemovitý majetek (viz body 29 a 30 odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí a bod 4 tohoto rozsudku), který mohl případně využít k získání

dalších finančních prostředků (například prodejem těchto věcí či jejich využitím jako zástavy), je zjevné, že nemůže dojít k tomu, že by žalobce v důsledku úhrady předmětného nedoplatku nebyl schopen plnit své smluvní povinnosti vůči svému „hlavnímu odběrateli“ a ztratil tak příjmy, které mu obchodní spolupráce s tímto hlavním odběratelem přináší. To ostatně uvedl již žalovaný v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí (v bodě 38), přičemž žalobce tyto jeho závěry žádnou konkrétní žalobní námitkou nezpochybnil. Důležité je i to, že po úhradě daně zjevně ke vzniku žádné vážné újmy na straně žalobce nedošlo (újmu žalobce nekonkretizoval ani v řízení před soudem).

17. Pouze pro úplnost je možno na tomto místě dodat, že nelze dávat rovnítko mezi případný zánik podnikání daňového subjektu (riziko zániku daňového subjektu tvrzeno nebylo) a vážnou újmu způsobenou neprodlenou úhradou daně. Jakkoli je v obecném slova smyslu slovo zánik podnikání daňového subjektu pro něj zcela jistě vážnou újmu, z pohledu právního jde o dva svébytné důvody, které není možné směřovat. Jestliže zákonodárce vážnou újmu a zánik podnikání vtělil do dvou samostatných hypotéz, není možné dojít k závěru, že v případě zániku podnikání je vždy automaticky naplněna i podmínka vážné újmy. Naopak z textu zákona je nutné vyvodit, že vážnou újmu dle písm. a) citovaného ustanovení může být jakákoliv relevantní událost mimo zánik podnikání daňového subjektu (a analogicky mimo další podmínky stanovené ve zbývajících písmenech § 156 odst. 1 daňového řádu).
18. Stejně tak je třeba odmítnout tvrzení žalobce, že by v důsledku úhrady daně byla ohrožena výživa žalobce nebo osob na jeho výživu odkázaných [§ 156 odst. 1 písm. b) daňového řádu]. Předně nelze zapomínat na to, že § 156 odst. 1 písm. b) daňového řádu předpokládá, že dojde ke skutečnému ohrožení výživy, nestačí, že v důsledku úhrady daně musí daňový subjekt a jeho domácnost omezit své výdaje (uskromnit se). Ostatně zaplacením daně vždy dojde ke „zmenšení“ majetku daňového subjektu. Jak již uvedl žalovaný, jehož závěry prezentované v bodech 40 až 42 odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalobce žádnou konkrétní žalobní námitkou nezpochybnil, žalobce a členové jeho domácnosti disponovali finančními prostředky v celkové výši přesahující 2 miliony Kč (zůstatek na bankovních účtech žalobce zjištěný správcem daně + částky na účtech dle smluv č. X, č. X, č. X, č. X a č. X). Žalobce a jeho manželka navíc disponovali movitým a nemovitým majetkem, který bylo možno využít k získání dalších prostředků na výživu žalobce a osob na jeho výživu odkázaných. Průměrný čistý příjem domácnosti žalobce činí částku 119 065 Kč (žalobcem vyčíslené celkové měsíční příjmy ve výši 270 029 Kč minus měsíční výdaje ve výši 150 964 Kč související s podnikáním žalobce), přičemž žalobcem vyčíslené průměrné výdaje jeho domácnosti činí částku 69 603 Kč. I po odečtení průměrných měsíčních výdajů domácnosti žalobce tak této domácnosti zůstávají každý měsíc další volné finanční prostředky ve výši 49 462 Kč. Důležité je opět i to, že po úhradě daně zjevně nedošlo ke skutečnému ohrožení výživy žalobce nebo osob na jeho výživu odkázaných (nic takového ostatně žalobce netvrdil ani v řízení před soudem).
19. Obdobně nelze souhlasit s tvrzením žalobce, že od něj nebylo možno vybrat daň najednou [§ 156 odst. 1 písm. d) daňového řádu]. Jednak toto tvrzení relativizoval žalobce již tím, že nedoplatek ve dnech 16. 7. 2018 a 9. 8. 2018 uhradil, jednak disponoval majetkem (jak sám v žalobě připustil), který mu umožňoval daň uhradit. Jak již bylo uvedeno výše, nelze tvrdit, že daň nelze vybrat od daňového subjektu najednou jen proto, že daňový subjekt

aktuálně nemá dostatek volných peněžních prostředků, má-li současně jiný majetek, který může zpeněžit, event. využít jako zástavu za poskytnutý úvěr.

20. Není přitom pravdou, že žalobci v případné dispozici s nemovitým majetkem bránilo zástavní právo zřízené správcem daně. Jednak bylo toto zástavní právo zřízeno pouze k nemovitým věcem zapsaným na LV č. X pro k. ú. Ch. [žalobce přitom vlastní další hodnotné movité a nemovité věci, které mohl zpeněžit, event. využít jako zástavu pro získání úvěru (viz bod 4 tohoto rozsudku)], jednak zástavní právo neomezuje vlastníka v jeho právu s věcí nakládat. Jak zdůraznil NSS např. v odůvodnění rozsudku ze dne 28. 3. 2019, č. j. 2 Afs 392/2017-48, publ. pod č. 3975/2020 Sb. NSS, u zástavního práva, jež je věcným právem k věci cizí, nezáleží na tom, kdo je vlastníkem zastavené věci (pohledávky, práva), neboť dispozice s ní (např. prodej, darování apod.) se zástavního práva nedotýká. Předností zástavního práva je skutečnost, že jeho vznikem se nemění vlastnické vztahy k zastaveným hodnotám, takže vlastník s nimi může běžným způsobem nakládat (pronajímat je, brát z nich užitky apod.). Zástavní právo se vztahuje i na příslušenství, přírůstky a neoddělitelné plody zástavy. Zástavní právo tak umožňuje daňovému subjektu dále pokračovat v podnikatelské činnosti a rozmnožovat svůj majetek.
21. Pouhou spekulací je pak žalobcova úvaha, že svůj majetek nemohl zpeněžit, neboť takové jednání by žalovaný mohl posoudit jako snahu zbavit se majetku a vyhnout se plnění jeho daňových povinností a přistoupit k vydání zajišťovacího příkazu. Nadto je zřejmé, že případnému „nepochopení“ kroků žalobce ze strany správce daně mohl žalobce snadno zabránit tím, že by o svých plánovaných krocích správce daně předem informoval a že by správci daně poskytl veškerou potřebnou součinnost. V podrobnostech odkazuje soud na argumentaci žalovaného obsaženou v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí (zejména na bod 35).
22. Lze tedy uzavřít, že orgány finanční správy dospěly ke správnému závěru, že v nyní posuzovaném případě nebylo prokázáno naplnění žádného z žalobcem tvrzených důvodů pro povolení posečkání. Orgány finanční správy přitom postupovaly správně, pokud nejprve posuzovaly naplnění ekonomických, sociálních, příp. dalších důvodů uvedených v § 156 odst. 1 písm. a) až e) daňového řádu, neboť teprve tehdy, je-li naplněn některý z důvodů pro povolení posečkání dle § 156 odst. 1 písm. a) až e) daňového řádu, může se orgán finanční správy s ohledem na § 1 odst. 2 daňového řádu podpůrně zabývat i tím, zda by případným povolením posečkání nebyla ohrožena inkasovatelnost daně (srov. např. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 26. 1. 2017, č. j. 29 Af 5/2015-56).
23. Krajský soud závěrem podotýká, že k návrhu žalobce přerušil řízení do pravomocného skončení řízení o kasační stížnosti proti rozsudku zdejšího soudu ze dne 4. 12. 2019, č. j. 52 Af 26/2019-39 (viz výrok II. usnesení ze dne 8. 1. 2020, č. j. 52 Af 31/2019-74, a následné usnesení o pokračování v řízení ze dne 3. 12. 2020, č. j. 52 Af 31/2019-86). Rozsudek zdejšího soudu č. j. 52 Af 26/2019-39 pak byl (stejně jako jemu předcházející rozhodnutí žalovaného ze dne 3. 4. 2019, č. j. 386505/19/2804-50521-609654) zrušen rozsudkem NSS ze dne 26. 11. 2020, č. j. 2 Afs 398/2019-46. Jak ovšem přílehavě upozornil žalovaný (viz jeho podání ze dne 14. 12. 2020 – argumentaci v něm obsaženou žádným způsobem nezpochybnil ani žalobce, přestože mu toto podání bylo zasláno na vědomí), NSS přistoupil ke kasaci rozsudku zdejšího soudu a rozhodnutí žalovaného proto, že odůvodnění předmětného rozhodnutí (o zamítnutí žádosti žalobce o prominutí úroku

z prodlení na dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období roku 2014, 2015 a 2016) je založeno toliko na usnesení Policie ČR ze dne 22. 12. 2017, kterým bylo zahájeno trestní stíhání žalobce, a nebylo založeno na základě vlastních důkazů a jejich hodnocení správcem daně. Závěry formulované NSS v předmětném rozsudku nejsou nikterak rozhodné ani závazné pro posouzení nyní projednávané věci, kde jde o skutkově a právně odlišnou situaci – v dané věci se argumentace žalovaného ani správce daně vůbec neopírala o předmětné usnesení Policie ČR ze dne 22. 12. 2017, nýbrž o zcela jiné důvody.

24. Jelikož žaloba nebyla důvodná, soud ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl (výrok I).
25. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario). Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o žalobě příslušelo, žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto soud rozhodl, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo (výrok II).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost (mimořádný opravný prostředek) ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 19. května 2021

JUDr. Jan Dvořák v. r.
předsedu senátu

